

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 150-490, 349-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. augusztus 25.

bb 1. az élő világirodalom értékes alkotásai a munkásszállásokon, a gyárak művelődési otthonaiban - világirodalmi dekameron tiz előadásban - egy új műfaj: a felolvasó színpad - az építők sztanyiszlavszkij művészeti stúdiójának programjából

i v/gk szb sr

1962. augusztus 25.

negyedik esztendeje működik az építők sztanyiszlavszkij művészeti stúdiója, amelynek tagjai - több mint ötven tehetséges fiatal - azon fáradoznak, hogy az öntevékeny színjátszást és versmondást olyan magas művészi színvonalra emeljék, hogy lehetőség nyíljon a műkedvelő mozgalom és a hivatásos színházművészeti tevékenység alkotó együttműködésére, a stúdió tagjai elsőrendű feladatuknak tekintik, hogy ujszerű irodalmi műsoraikkal, összeállításainkkal minél több előadásban juttassák el a mai élő világirodalmat az üzemek és peremvárosi művelődési otthonok közönségéhez.

a stúdió negyedik esztendejének, az 1962-63-as évajának fő céljáról, programjáról szécsi lajos, a stúdió vezetője, az irodalmi színpad dramaturgja tájékoztatta az mti munkatársát:

- az új évadban mintegy száz alkalommal lépünk a közönség elé - mondotta -, ezek közül több mint 60 előadást tartunk az üzemekben, a munkásszállásokon. az idén egy tiz előadásból álló bérletso-rozatot is hirdettünk, amelyben gazdag csokrot válogattunk össze nemzetenként, földrészenként a klasszikus, de főleg a modern világirodalom legértékesebb alkotásaiból. a világirodalmi dekameron című sorozatunk előadásait neves irodalomtörténészek vezetik be. először szeptemberben itáliai látomás című műsorunkkal lépünk a közönség elé. az előadást a modern olasz irodalom anyagából válogattuk. jókedvemben irtam címmel a jugoszláv, szenvedélyek tengere címmel a török és az ujjörög, dal a tűzpiros virágról címmel a skandináv, varsói szél címmel a lengyel és testvérkezek címmel a szovjet irodalomból állítottunk össze műsort. sakuntala gyűrűje címmel a hindu irodalom, ezeregy éjszaka címmel az arab világ irodalma szerepel terveinkben. a modern francia irodalmat bemutató estünknek párizs fia vagyok, az angol-amerikai irodalmi estnek a két óceán partjain címet adtuk.

- a stúdió tagjainak továbbfejlődésére az új évadban megteremtjük az ugynevezett felolvasó színpad előadásokat, amelyeken verses drámákat is bemutatunk. elsőnek - a párt 8. kongresszusa tiszteletére - műsorra tűzzük ernst toller a gépromboló című szocialista drámáját. tervbe vettük sztanyiszlavszkij halála évfordulójának megünneplését is. a munkásszállások részére két műsort állítunk össze, egy szerelmes témájú világirodalmi előadást és egy szatirikus műsort a mai ifjúságról, illetve a fiatalok életének fonásáiról. stúdióink az idén szólóénekesekkel bővült, ezért az új szezonban két népszerű dalestet is tartunk.

/folyt.köv./

bb 1- /az élő világirodalom... 1. folyt./- szb

- műsorainkat, előadásainkat magnetofonra vesszük és a szalagokat leküldjük a vidéki építőipari irodalmi színpadoknak. reméljük, ebben is segítünk nekik „müsongondjaik”, enyhítésében.

- a művészeti stúdió komoly gondot fordít tagjainak oktatására, nevelésére. szeptembertől a színháztudományi intézet és a tit művészeti szakosztályának előadói 22 előadást tartanak nálunk, amelyek témájában - többek között - a színpadi műfajok kialakulása, a klasszikusok mai interpretálása, a formaalkotás - formabontás - a modern scenika, a nézőtér pszichológiája, a mai magyar színházak problémái és sok más érdekes előadás szerepel. napjaink történelme címmel havonta egy előadást hallgatnak tagjaink aktuális politikai kérdésekről. érdekesnek ígérkeznek klubdélelőtti jeink, amelyeken egy-egy színész beszél önmagáról, munkamódszeréről. az első két ilyen előadást horváth ferenc és sinkovits imre tartja. talán még azt érdemes megemlíteni, hogy a stúdió írói, költői ambíciókat tápláló tagjaiból megalakult az irodalmi kör. az új évadban a kör tagjai két szerzői estet tartanak. /mti/

-.-

bb 2. hunan iparművészete - kínai kiállítás az ernst muzeumban

i fe/gk szb sr

1962. augusztus 25.

érdekes kiállításhoz készülnek a napokban az ernst muzeumban: a kínai népköztársaság középső részén elterülő hunan tartomány sok nemzetiségű népének iparművészetét mutatják be, az évszázadok óta végzett kétféle munka, a mindennapi, élettől szorosán összeforrott művészetet hozott létre. igen jellegzetesek a selyem- és népi himzések, szőttek, hasonlóképpen a kerámia edények és a bambuszháncsból fonott tárgyak, égetett képek és kőfaragások.

különös figyelmet érdemelnek a hsziangi himzések. az iparművészetnek ez az ága gazdag multra tekint vissza és rajta a kínai festészet, mindenekelőtt a tusfestés mély hatása észlelhető. a művészek a nedves festéktől duzzadó ecset helyett, himzőtüvel a sokszínű selyemszállal csillogó tiszta selymen rajzolják meg a természetet, tárgyakat és embereket, sajátos stílusban.

érdekesek a falusi asszonyok háziszőttei és keresztöltéses himzései, az alkotók művészi képzelete gazdagon bontakozik ki, és az egyes tárgyak díszítésükben és színezésükben megőrzik a különböző nemzetiségek sajátos stílusát.

hunan fontos iparművészeti ágai közé tartozik a „lilingi”, porcelán. jellegzetessége, hogy fala vékony, alapja fehér, a díszítés pedig a már alá kerül. színei ezért frissek, nem kopnak el és nem fakulnak ki.

a látogató megtekintheti majd a kiállításon a fonott bambuszháncsokat, kerámiákat, kőfaragásokat, amelyek jelentős helyes foglalnak el a nagy multra visszatekintő kínai kultúrában és művészetben. a kiállítás szeptember 8-án nyílik meg. /mti/

-.-

bb 3. előadássorozat a könyvről - könyv- és könyvtörténet címmel előadásokat tart a józsef attila szabadegyetem

i v/tm-lm sr

1962. augusztus 25.

érdekes kezdeményezést jelentett be a tit józsef attila szabadegyetem: könyv- és könyvtörténet címmel előadássorozatot indít a könyvtárak, a könyvterjesztők és könyvkiadó vállalatok dolgozói, továbbá a könyvművészet iránt érdeklődők számára.

a sorozat 14 előadásból áll, az érdeklődők többek között olyan témákat hallgathatnak a kópírástól a betűírásig, mint a nyomdászat technikai forradalma, a reneszánsz és a barokk könyvművészet, könyv- és könyvtár a kapitalizmus viszonyai között. bibliofília a kapitalista és a szocialista társadalomban, könyvkultúra a 20. században.

az egyes előadásokat kéthetenként a szabadegyetem előadóhelyiségeiben tartják. az előadássorozatra szeptember 6-ig lehet jelentkezni az ötvös loránd tudományegyetemen. /mti/

-.-

bb 4. különleges keverékekkel bővül a kávéválaszték

i tó/gk-lm vg

1962. augusztus 25.

az az 1961. december 10-i árrevezéskor kiadott élelmiszer-árjegyzékben szerepelt egyfajta kávé, amelyet különként 240 forintért hozhatunk forgalomba. az emke-kávéházban kapható különleges mackó- és emke-keverékek kivül azonban eddig nem árusítottak a szaküzletekben ilyenfajta kávé, mert nem volt hozzá kielégítő minőségű nyerskávé.

a megfelelő kávé nemrég beérkezett az országba, amelyből különleges keveréket készítettek és a közel jövőben újfajta, az eddigiektől eltérő csomagolásban extra-keverékként fogják árusítani néhány nagyforgalmu kávé-tea szaküzletben. ára különként 235 forint lesz, s öt dekát 12, tíz dekát pedig 23.50 forintért árusítanak majd.

az új keverék kizárólag a választék bővítését szolgálja, tehát továbbra is kapható lesz minden eddig forgalomban levő kávéfajta. /mti/

-.-

- 3 -

bb 5. csak háromnapos előzetes jelentkezés után fogadja vendégeit
fikusz és három társa - hatalmas sikere van a tihanyi Lovasiskolának

1962. augusztus 25.

i tz/tm-lm vg

Julius elején kezdődött meg a „tanítás”, a tihanyi Lovasiskolában, és az eltelt másfél hónap teljes mértékben beváltotta létrehozójának, az íbusz-nak a reményeit. Nemcsak a hazai, hanem elsősorban a külföldi vendégek nagyon megkedvelték a négy remek hátszlovat, fikuszt, bazárt és társaikat.

Sokan csak azért fizetik ki az egy órára járó „tandiját”, hogy nyeregbe szállva lefényképeztethessék magukat. Bőven vannak azért olyanok is, akik a képzett lovászmesterek segítségével valóban lovagolni tanulnak az iskolában, sok jó lovas pedig egyszerűen kedven szenvedélyének hódol.

Az iskola népszerűsége ma már ott tart, hogy pontos „iskolai órarendet”, állítanak össze és bizony legalább három nappal előbb be kell jelentenie az igényét annak, aki valamelyik tanóra „diákja”, kíván lenni. /mti/

--

bb 6. mongol, jurta, üvegtehen, tuzokkakas, érdekességek az országos mezőgazdasági kiállításon

1962. augusztus 25.

i so/sze-lm ie

A szeptember 1-én megnyitott 64. országos mezőgazdasági kiállításon a sok tanulságos bemutató mellett számos érdekesség is várja a látogatókat.

Nemcsak a legértékesebb tenyészállatokat vezetik fel, hanem a kiállítás területén kis állatkertet is létesítenek, ahol a magyar erdők és mezők csaknem valamennyi értékes és jellegzetes vadja helyet kap. A szarvast, őzet, däm vadat, vaddisznót, muflont a fővárosi állatkertből szállítják át „vendégszereplésre”, s hogy az utazás ne viselje meg az érzékeny vakadat, indulás előtt puskából lött altató injekcióval kábítják el őket, úgyhogy csak az új helyen ébrednek fel. Helyet kap a vadaskertben az európai vadászok által legnagyobbra értékelt ritka madarunk, a tuzok is. A bemutatót arany-, ezüst-, és királyfácánok teszik még érdekesebbé.

A legutóbbi kiállításához viszonyítva az idén ezerrel növelik a vendéglők ülőhelyeinek számát. A tiz vendéglőben összesen 7.000 személyt szolgálhatnak ki egyszerre. A termelőszövetkezetek 16 borkóstolót üzemeltetnek, s ezekben csak az országos borversenyen díjat nyert italokat árúsíthatják.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 6. / mongol, jurta...folyt./-lm

A jellegzetes alföldi ételekből tart kóstolót a tótkomlói törekvés halászlé termelőszövetkezet és a turkevei vörös csillag termelőszövetkezet. A kiállítás vadásztanyáján vaddisznópörköltet s más ételkülönlegességeket árúsítanak.

A halászok azt tervezik, hogy pavilonjuk elé vízmedencét építenek, s a halászszerencsétől függően 30-50 kilós óriásharcsát helyeznek el benne.

A külföldi kiállítók is igyekeznek új látványosságokkal örömet szerezni. A mongolok „valódi”, jurtat építenek fel, amelyben bemutatják a különböző ősi fegyvereket, népi szőnyeget és háztartási eszközöket is. A német demokratikus köztársaság pavilonjában üvegtehenet állítanak ki, amelyik már a Lipcse-markleeburgi kiállításon is nagy sikert aratott. /mti/

--

bb 8. újabb természetvédelmi területek szabolcsban

1962. augusztus 25.

vid j-lm ie

Szabolcs-szatmár megyében nagy kiterjedésű erdők, rétek, zsombékos mocsarak őrzik még ma is az ősi idők növény- és állatvilágának emlékeit. A fényi erdő, a beregi mohaláp és a bátorliget ma is számos ősnövény- és rovarfaj lelőhelye. A nyírségi erdőgazdasági szakemberek hosszú kutató munkájuk során újabb ősi eredetű növénylelőhelyekre bukkantak. Most cserjés, bokros ültetvényekkel övezték ezeket, védelmül az időjárás pusztításaitól. Így a baktalórántházi erdőnek mintegy 100 holdas részletét és a cégény-dányádi parkot is rezervátumként gondozzák. A nyírségi erdészek terve ezeket a nagyértékű természetvédelmi területeket a közeljövőben körülkerítik, s alkalmassá teszik arra, hogy turisták, természetjárók, látogathassák és tanulmányozhassák. /mti/

--

- 5 -

le

bb 7. felkészülten várják a szarvasbőgést az erdészek és vadászok: félezer szarvasbikát, ötven dám-bikát lőnek ki a következő hónapokban - megkezdődött a vadkacsa-vadászat

i cs/gk szb ie

1962. augusztus 25.

a híres magyar nagyvadas területeken, főleg a bakony, a pilis, a mátra és a bükk rengetegekben, valamint a dunapart-ártéri erdőkben felkészülten várják az erdészek és vadászok az őszi vadászati idény első nagy eseményét, a szarvasbőgést. a „vadtermés”, értékesítése, levadászása ugyancsak időszerű szervezési feladat.

Gábor József, a magyar vadkereskedelmi vállalat igazgatója tájékoztatásul közölte, hogy a szeptember elsején kezdődő szarvasbikavadászatokra - a szarvasbőgés idejére - eddig több mint 400 külföldi vadászvendég jelentette be érkezését, s a szerződéseken kerekén félezer „golyóra érett”, az állományban felesleges bika kilővévésére kaptak jogot. országsszerte 31 vadgazdaság és 22 vadásztársaság készült fel a külföldi vadászvendégek fogadására és kalauzolására. a szarvasbikák agancsfelrakása az idén általában jó, a tavalyinál tömörebb, súlyosabb trófeát növeltek mindenütt a bikák. egyébként az utóbbi években az egész szarvasállomány minősége erőteljesen javult, amire elsősorban az aranyérmes trófeák számának növekedéséből lehet következtetni.

hasonlóan jelentős vadászati esemény lesz az október közepén kezdődő dámvadászat. az előirányzat szerint a szépen fejlődő dám-állományból 50 bikát, más néven „lapátost”, selejteznék ki. a dámvadászatokra is nagy számban jelentkeztek külföldi vadászok, ami érthető is, hiszen a múlt ősszel ejtett egyik dám-bika 5.3 kilós trófeáját világrekordként tartják nyilván.

a hortobágyon és a biharugra környéki tavakon a napokban megkezdték a vadkacsa-vadászatot. október elejéig ötven külföldi vadászt várnak ide kacsalesre. a szarvasbőgés lezajlása után, novemberben és decemberben kerül sor a fejlődésben elmaradt, vagy hibás agancsu szarvasbikák selejtező vadászatára; erre eddig több mint száz vendég jelentkezett a nyugat-európai országokból. ugyancsak élénk érdeklődés előzi meg a nyul és fácán, valamint a vaddisznó téli hajtóvadászatait. a külföldi vadászok olyan nagy számban jelentkeztek már is ezekre a téli hajtóvadászatokra, hogy a vadgazdaságok és vadásztársaságok csak egy részüket tudják fogadni. /mti/

-. -

- 6 -

8.06/a

7. szel

bb 9. vizsgáztatják a tolmácsokat

t lv/gk szb sr

1962. augusztus 25.

a művelődésügyi miniszter rendeletet hozott a tolmácsok nyilvántartásáról, vizsgáztatásáról és a tolmács-igazolványok kiadásáról. a rendelet értelmében a tolmácsigazolványok kiállítását a művelődésügyi minisztertől kell kérni. a kérelemhez hatósági, erkölcsi bizonyítványt és kérdőívet kell csatolni. a kérelmezők a budapesti eötvös Loránd tudományegyetem idegen nyelvű lektorátusán háromtagú bizottság előtt vizsgáznak. a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. a nyelvismereten kívül a vizsgáztatók azt is megállapítják, hogy a tolmácsjelölt kielégítő általános tájékozottsággal rendelkezik-e hazánk állami, társadalmi és gazdasági rendjéről, valamint kulturális életéről.

a vizsga írásbeli része alól mentesülnek azok, akiknek a választott nyelvből közép- vagy felsőfoku nyelvvizsgát igazoló bizonyítványuk, illetve a választott nyelv tanítására képesítő oklevelük van. ugyancsak mentesülnek azok is, akik olyan külföldi közép- vagy felsőfoku oktatási intézményben szereztek oklevelet, amelyben az oktatás a választott nyelven folyt.

akik október 1-ig bezárólag kérelmezik a tolmácsigazolvány kiállítását, azok számára a művelődésügyi minisztérium lehetőséget ad, hogy 1963 április 1-ig vizsgázhassanak és a sikeres vizsga után a visszavonásig érvényes tolmácsigazolványt kaphassanak. a tolmácsigazolvánnyal rendelkezők bármely közületi szerv megbízása alapján jogosultak alkalmilag vagy rendszeresen tolmácsolni.

a budapesti és a megyei tanácsok művelődési osztályán nyilvántartják a vizsgázott tolmácsokat és a különböző szervezetek megkeresésére nyelvek szerinti tájékoztatást adnak, hogy kik vehetők igénybe. a most megjelent rendelet a tolmácsok fizetésének vagy díjazásának eddigi rendszerét nem érinti. az érdekeltek a vizsgákon szükséges kérdőívekért és bővebb tájékoztatásért a művelődésügyi minisztériumhoz fordulhatnak /budapest, 5., szalay utca 10-14. ötödik emelet 50./

/mti/

-. -

bb 10. átadták az építők a mezőgazdasági kiállítás megszüpített épületeit - „tojásgyárat”, és csibenevelőt rendeztek be - a megnyitáshoz még 2.5 millió forint értékű munkát végeznek el soronkívül a külföldi és hazai kiállítóknak

i sb/tm szb vg

1962. augusztus 25.

a 23-as építőipari vállalat dolgozói befejezték a mezőgazdasági kiállítás régi pavilonjainak tatarozását, átalakítását. csaknem 50 épületet szepitettek meg. a legnagyobbakat teljesen átépítették, néhány pavilon homlokzatát műközlappal, majolika-csempével burkolták és több épület oldalán üvegfalakat készítettek, új bejárásokat nyitottak.

/folyt.köv./

8.15/a

- 7 -

7. szel

bb 10. /átadták az építők... 1. folyt./- szb

az idén sok újdonsággal, új épülettel is bővült a kiállítás. többek között bemutatnak szerfás épületeket, borju-, sertés- és csibenevelőt, amelyet a kiállítás után majd az egyik termelőszövetkezetben állítanak fel. a kiállítás látogatói az idén tekinthetik meg először működés közben a nagyüzemi tojástermelés és a csibenevelés korszerű „gyárait”, a sokféle épület csinosítását és átalakítását új módon szervezték meg az építők. nem kezdték meg mindenütt egyszerre a munkát, mint régen, hanem csupán egy-egy pavilon építésére összpontosították erejüket. csak így tudták elérni, hogy valamennyi épületet a határidőre átadták, sőt több fontos feladat teljesítését 2-3 héttel előrehozták.

az építők azonban még nem vehettek bucsut a kiállítástól, mert a rendezőség, valamint a külföldi és a hazai kiállítók sok új feladat sürgős elvégzését kérték. annyi már az új megbízatás, hogy más vállalatoktól is segítséget kértek, mert egymaguk nem tudták teljesíteni. a fűrés betont és a habarcsot is máshonnan, teherautókon kapják, hogy gyorsabban dolgozhassanak. az egyik holland cég 120 négyzetméteres alapterületű pavilonját alig egy hét alatt felépítették. a kiállítás halászcsárdájának fedett teraszt, az okisz gépbemutatójának díszítésére pedig különleges formájú csőállványzatot építenek. a bemutatott tárgyak elhelyezésére sokhelyen beton- és kőlabazatot készítenek, s a pavilonok termeit, előtereit új vízmedencékkel díszítik. a terven felül kért munkák értéke már meghaladja a 2.5 millió forintot, de csak alig másfél hét van hátra a kiállítás megnyitásáig. az építők azonban elhatározták, hogy egyetlen fontos megbízatást sem utasítanak vissza és valamennyit soronkívül teljesítik az ünnepélyes megnyitó napjáig. /mti/

--

bb 11. megtalálták sopianae városközpontját - fürdőmedencés palota maradványai a postaudvaron - értékes adatok a két sopianae igazolására

vid hné szb fm

1962. augusztus 25.

dr. fülep ferenc, a nemzeti muzeum történeti muzeumának főigazgatója és burger alicé régész az idén folytatta pécs belvárosában, a postaigazgatóság udvarán a tavaly megkezdett ásásokat. a kutatások célja a rómaiakori sopianae városközpontjának megtalálása és feltárása volt. sopianae-nak eddig ugyanis csak a gazdag és jelentős városra utaló régészeti és történeti szempontból értékes temetkezési helyeit, ritkaságszámba menő nagyméretű, közös festett sírkamráit ismerték. az újabb leletekről, sopianae megtalált városközpontjáról dr. fülep ferenc a következőket mondta az mti munkatársának:

/folyt.köv./

8.22/a

- 8 -

Zell

bb 11. /megtalálták sopianae... 1. folyt./- szb

- a pécsi postaigazgatóság székházának udvarában egy méter vastag falakkal határolt, nagyméretű épület maradványait találtuk meg. feltűnt, hogy a falat többszörös - helyenként négyszeres - szigetelésnek szánt vakolat borítja, aljzatát pedig 20 centiméter vastag terrazzo-padlóval burkolták. végül is egy lefolyó csatorna felfedezése adta meg a kérdés nyitját: nagyméretű palotába épített római fürdő maradványaira bukkantunk. további érdekesség a hadrianus császár korában vert és a fürdő padlózatán nagymennyiségben talált pénzek, valamint a festett kerámiák kétségtelenül arra utalnak, hogy a pompás épület a 2. század elején, a rabszolgatartó római birodalom fénykorából származik. ez a tény ugyanis megcáfolja azt a korábbi feltevést, hogy pécs rómaiakori elődje, sopianae csak a 3. században fejlődött nagyvárossá, és így módosítja a város történetére vonatkozó eddigi adatainkat. sőt, ezek az újabb feltárások - a fürdőmedencés palota és a közvetlen szomszédságában korábban talált, gazdagságra valló, központi fűtéses lakóház - éppen azt bizonyítják, hogy sopianae-ban már a 2. század elején fejlett városi kultúra volt, ami később fokozatosan hanyatlott.

- igazolja ezt a feltevést a feltárt fürdőpalota 3. századbeli pusztulása, majd a másfél méter magasan szétterített, feltöltött romjain a 4. században létrejött újabb építkezés is. az új épülethez ugyanis a korábbinál sokkal silányabb, szegényesebb falakat emeltek és felhasználták hozzá az elpusztult palota köveit is. ennek a később épült háznak a korát egyébként a szokatlanul nagy számban előkerült 4. századbeli pénzérmék mutatják.

- érdekességként említhető még, hogy a leletek és az egymásra építések sora ennek a helynek állandó település-jellegéről tanuskodnak. nagy lajos király leánya, mária korából pénzeket, a török időkben kővel körülrakott, jellegzetes edénytöredéket tartalmazó török kutat találtunk az épületmaradványok között.

- sopianae városközpontját - pécs rómaiakori elődjének eddig egyetlen feltárt lakótelepülését - konzerváljuk és az érdeklődők részére bemutatható állapotba tesszük. ennek gyakorlati megvalósítását a közlekedés- és postaügyi minisztérium, illetve a pécsi postaigazgatóság előzékenyen segíti, mint ahogy eddig is segítette ásatásainkat - mondotta befejezésül dr. fülep ferenc. /mti/

--

8.30/a

- 9 -

Zell

bb 12. két minisztérium megállapodása: megkezdik a kályha-és tüzhelyalkatrészek gyártását

1 to/te vm vg

1962. augusztus 25.

a vásárlók régi panasza, hogy az állami szaküzletekben nem kapnak alkatrészeket a használatban levő kályhákhoz és tüzhelyekhez. a pótalkatrész ellátás hiányának oka, hogy a zománc-, ipari művek salgótarjáni gyáregysége nem tudott kellő mennyiséget gyártani a kereskedelem által rendelt kályha-és tüzhelyalkatrészekből. most megállapodás született a kohó- és gépipari, valamint a belkereskedelmi minisztérium között a vásárlóknak sok bosszúságot okozó hiány megszüntetésére.

a megállapodás értelmében a kgm vállalta, hogy megfelelő termelőkapacitással rendelkező üzemeket jelöl ki a kályha- és tüzhelyalkatrészek gyártására. a kgm utasítására eddig két üzemben kezdődött meg a felkészülés az alkatrészgyártásra és előre láthatólag már a télre forgalomba is kerülnek az első tüzhely- és kályha pótalkatrésztételek. az utasítás alapján a műm 204-es váci tanintézetében a régi luna tüzhelyekhez sütő-és tüzelőajtó kereteket, hamutálcaikat és fogantyukat, a kétaknás vasért és bástya szobakályhákhoz pedig álló rostélyokat, tűzszabályozó lapokat és záremelőket készítenek. a budapesti motoröntvénygyárban a régi neo-calor kályhákhoz való állórostélyok és füstcsőnyulványok gyártását készítik elő.

a két minisztérium között megállapodás jött létre arra is, hogy a jövő évtől kezdve a jelenleg készülő típusokhoz is, többek között a super-calor, a calor és sas kályhákhoz, valamint a lepke, a pille és a teatüzhelyekhez is gyártanak pótalkatrészeket.

a belkereskedelmi minisztérium felhívására a vasért kiskereskedelmi vállalat budapesten és pest megyében 10, az ország más megyéiben pedig legalább 2-4 szaküzletet jelöl ki a tüzhely- és kályhaalkatrészek árusítására./mti/

- . -

bb 17. városnéző autóbust kap pécs

vid te vm ki

1962. augusztus 25.

a pécsi idegenforgalmi hivatal számára negyvenszemélyes, farmotoros autóbust alakítanak át budapesten. a városnézésre, turisták szállítására alkalmas járművet rádióval, négysoros ülésekkel látják el./mti/

- . -

8.40/a

- 10 -

Zsolt

bb 13. politikai oktatás - diafilmekkel, irodalmi műsorokkal, hanglemezekkel - „komplex”, érdekes, vonzó tananyagot kapnak az idén a kisz-fiatalok a szemináriumokon

1 v gk vm sr

1962. augusztus 25.

közeledik lassan az ősz, mindenütt megkezdtek már az előkészületeket a különböző oktatási formák, politikai előadások, szemináriumok megszervezésére. a kisz központi bizottságának agitációs és propaganda osztálya egy újszerű és „merész”, tervezetet dolgozott ki: az új oktatási évadtól kezdve a fiataloknak tartandó négy oktatási formához - a világ térképe első, második és a politikai kör első, második évfolyamához - országsszerte irodalmi összeállításokat „mellékel”, a műsorok - amelyek hanglemezekben jutnak el a kisz-szervezetekhez - fejezetenként nyomon követik az oktatási anyagok politikai tartalmát. az irodalmi összeállításokban - 45-50 percben - vers, próza, karcolat, regényrészlet szerepel, - elsősorban a modern világirodalom alkotásai közül, de természetesen a klasszikusok műveiből is. a műsorokat a közeli napokban veszik hanglemezzre, neves előadóművészek, színművészek - többek között mádi szabó gábor, bitskey tibor, sütő irén, gábor miklós, berek kati, jancsó adrienne, szakáts miklós, egressy istván és mások - tolmácsolásában. az irodalmi összeállításokat diafilmek és zenei anyagok egészítik ki. „egységcsomagnak”, hívják a fiatalok az új „komplex”, tananyagot - a brossurák, filmek, prózai és énekes műsorok összeállítását - amelyek előre láthatólag vonzó, érdekes, sokszínű, élő - egyszóval „fiatalos”, oktatási formát teremtenek./mti/

- . -

bb 18. jól veszik a kabhegyi tv-adó kísérleti adását vas megyében

vid hmé vm ki

1962. augusztus 25.

vas megye minden részében jól vehető a kabhegyi tv-adó kísérleti adása. még az eddig elárnyékolt szentgotthárd környéki, őrségi vidéken is élvezhető képet fogtak a tv-tulajdonosok. a helyi szakemberei továbbra is figyelemmel kísérik a kísérleti adásokat, a vételi viszonyokat és tapasztalataikat közlik az adóállomás szakembereivel./mti/

- . -

8.47/a

- 11 -

9- Zsolt

bb 14. magyar tudósok módszere az űrrakéták pályájának gyors kiszámítására

i ms/gk/vl sr

1962. augusztus 25.

a magyar tudományos akadémia csillagvizsgáló intézetében 1959 januárjában, a naprendszer bolygóivá vált első lunnyik kilövése után azonnal megkezdték olyan számítási módszer kidolgozását, amellyel az újságokban közölt pályaadatok alapján gyorsan ki lehet számítani a föld gravitációs terét elhagyó űrrakéták várható pályáját, ennek az a gyakorlati jelentősége, hogy a megfigyelő állomások már a rakéta kilövéséről szóló első hírek alapján be tudják állítani távcsöveiket azokra a pontokra, amelyeken az űrrakéta adott időben áthalad. ez elősegíti e gyorsan mozgó kis égi célpontok megfigyelését és lefényképezését.

almár iván és balázs béla csillagászok tóth károlynak, az akadémia matematikai kutató intézete munkatársának közreműködésével egy hónap alatt megoldották ezt a feladatot. módszerük alkalmazásához elegendő annak ismerete, hogy az űrrakéta néhány kezdeti időpontban a föld mely pontja fölött milyen magasságban tartózkodik. a módszer azon alapszik, hogy a rakéta pályáját sebességén kívül a föld, a hold és a nap gravitációs hatása határozza meg. a rakéta helyzetének megfelelően nomogramokba - grafikon formájában megadott képletekbe - foglalták ezeknek az égitesteknek a pályára gyakorolt hatását. így bonyolult számítások helyett a megfelelő adatok berajzolásával lehet megállapítani az egyes pályaszakaszokat. ez a számítási mód olyan egyszerű és gyors, hogy a nomogramok alkalmazásával - közönséges kézi számológépet használva - öt-hat óra alatt meg lehet határozni az űrrakéta teljes pályáját, amelyet esetleg hónapok vagy évek alatt tesz majd meg. az első lunnyik pályájára vonatkozó számítások eredménye csak minimálisan tért el a később közölt hivatalos adatoktól. ezzel a módszerrel kiszámították a vénusz-rakéta pályáját is.

a magyar kutatók módszerüket a matematikai kutató intézet közleményeiben angol nyelven ismertették. nemrégiben az az elismerés érte a fiatal tudósokat, hogy a leningrádi elméleti csillagászati intézet a legelőkelőbb szakfolyóiratok közé számító bulletinjében orosz nyelven is közzé tette tanulmányukat. /mti/

..

- 12 -

8.55/a

902

L. Z. L. Z.

bb 15. viták a várospolitikai kérdéseiről - sikerrel zárult a népfront egyik legújabb akciójának első szakasza

i di/hné/vl sr

1962. augusztus 25.

a felszabadulás óta nagyot fejlődtek, gyarapodtak hazánk városai, s a statisztikai adatok tanúsága szerint számos kis és középközség, valamint falu érte el a városias jellegű települések színvonalát. jelenleg mintegy ötmillió ember, az ország lakosságának fele él ezeken a helyeken. a fejlődés eredményeként tovább csökkent a falvak és a városok közötti különbség, - nagyrészt a szocialista építés, a mezőgazdaság átszervezésének hatására - s ez egész sor új feladatra, tennivalóra hívta fel a szakemberek figyelmét.

a hazafias népfront országos tanácsa mellett egyetemi tanárokból, gyakorlati szakemberekből, tanácsi vezetőkől és a mozgalom irányító testületeinek képviselőiből új akcióbizottság alakult néhány hónappal ezelőtt. ennek tagjai azért kívánnak munkálkodni, hogy az ország városai és falvai már napjainkban is, de még inkább a jövőben, az új típusu, szocialista várospolitikai szellemében fejlődjenek.

vitafórumot hívtak életre, ahol valamennyi érdekelt kicserélheti nézeteit, elmondhatja javaslatait a feladatok jobb, gyorsabb megoldására. többek között azzal is foglalkoznak, hogy a népfront hogyan segíthetné a legeredményesebben a szocialista falvak kialakítását, fejlesztését. részt vállalnak a különböző várostípusok jellegzetes egyéni problémáinak megvitatásából és megoldásából és segítenek a helyi adottságok kiaknázásában is. napirendre tűzik a hőforrások vízének eddiginél jobb hasznosítását, a lakásépítkezések meggyorsítását, a költségek csökkentését. helyet kapott a munkatervben a városok és környékük kapcsolatának megjavítása, ugyanakkor mindenütt felméri, hogy az ország lakossága hogyan vállalhatja még nagyobb részt szűkebb hazájának fejlesztéséből. a jövőben ugyanis az állami támogatás minél jobb kihasználásával egyidejűleg nagyobb szerephez jut az öntevékenység.

a népfront új akcióbizottságának vitafórumán lezajlott véleménycserékhez a testület tagjai tanulmányokat dolgoznak ki. elsőként arról állítottak össze tájékoztatót, hogy mi a váropolitika. a dokumentumot eljuttatták az ország száz városának, illetve városjellegű településének tanácsi és népfront vezetőihez, majd széles körben megvitatták. salgótarjánban az északmagyarországi, székesfehérvárott a dunántúli, nyíregyházán pedig a tiszántúli városok vezetői cserélték ki nézeteiket. az anketok tapasztalatai alapján, a bizottság munkájának második szakaszában, megvizsgálják majd a városok műszaki igazgatásának kérdéseit. /mti/

..

- 13 -

9.00/a

9.00

L. Z. L. Z.

bb 16. százmillió tabletta és egymillió ampulla kapacitású
gyógyszergyár ghanának, magyar segítséggel

i szf/hné vm vg

1962. augusztus 25.

hazaérkezett ghanából stverteczky györgy mérnök, a chinoin gyógyszerárugyár tervezési és szerkesztési osztályának vezetője, aki mint műszaki tanácsadó részt vett a fiatal afrikai ország első gyógyszergyárának tervezésében. az előterveket budapesten a chinoin tervező gárdája dolgozta ki, ezeknek alapján most a kiviteli terveket készítették el ghanában.

stverteczky györgy elmondotta, hogy a magyar segítséggel készülő gyár nemcsak ghanának, hanem a gyarmati uralom alól az utóbbi években felszabadult valamennyi afrikai országnak első gyógyszerüzeme lesz, tehát igen nagyjelentőségű ipari és egészségügyi beruházás. építése a most elkészült tervek szerint rövidesen megkezdődik. berendezését a magyar ipar szállítja. a gépek előállításához már hozzáfogtak a chinoin forgácsoló-, illetve lakatosműhelyében, valamint a dinamó villamos forgógépgyárban meg a hajtóműgyárban. a gépek szállítását jövőre kezdi meg a komplex külkereskedelmi vállalat.

a gyár importált alapanyagokból készít majd különféle tablettákat és injekciókat. évente 100 millió tabletta és egymillió ampulla előállítására lesz képes. előreláthatólag 1963 végén kezdi meg a termelést. leendő szakvezetőit ugyancsak nálunk képezik ki. jelenleg a budapesti gyógyszergyárakban kilenc ghanai gyógyszerész, vegyész és egyéb szakember tanulmányozza a gyógyszerkészítést. /mti/

- . -

bb 22. megkezdték a német hibridkukorica törését mezőhegyesen

vid j vm ie

1962. augusztus 25.

a mezőhegyesi állami gazdaságban 2600 holdon állítanak elő az idén hibridkukorica-vetőmagot. ebből 700 hold rövid tenyészidejű, német hibridkukorica. ezeken a táblákon már megkezdtek az apasorok törését, s néhány nap múlva sor kerül a vetőmagot adó anyasorok betakarítására is. a német hibridkukorica kevesebb termést ad ugyan a hazaiaknál, de rövid tenyészideje miatt igen alkalmas késői vagy másodvetésre, ezért természetesen belőle nagyobb mennyiségű magot. /mti/

- . -

9.05/a

- 14 -

Zuel

bb. 19. a pécsi járásban 33 forint az egy lakosra jutó társadalmi munka értéke

vid hné/vl fm

1962. augusztus 25.

a pécsi járásban egész évre előirányzott hatmillió forintos községfejlesztési alapból eddig már ötmillió forintot elköltöttek. szentlőrincen strandfürdő épült, amihez a lakosság 90.000 forint értékű társadalmi munkát adott. a strand üzemeltetését szintén társadalmi munkában vállalták. görcsönyben politechnikai oktatótermet, kozármislenyben, kistótfaluban, kisherenden művelődési házakat, szőke községben klubot, pellérdén sportpályát és parkot, 22 faluban cementlapos, bitumenes és aszfaltos járdákat építettek, bükkösdön állatorvosi, bicsérdén körzeti orvosi rendelőt, egerágon tisztasági fürdőt létesítettek jelentős társadalmi munka hozzáadásával. ocsárdon a községfejlesztési alapból biztosított összeget tiszszeresen meghaladó értékű társadalmi munkát adott a lakosság a termelészövetkezet halastavának építéséhez.

az egész évre tervezett 800.000 forint értékű társadalmi munkából eddig 700.000 -et teljesített a pécsi járás lakossága, az egy főre jutó munka értéke 33 forint.

a sikerek egyik forrása a községfejlesztési munka alapos előkészítése a pécsi járásban. a hazafias népfront aktivistái a tanácsstagokkal együtt sorra járók a házakat és megkérdezik, milyen létesítményhez mennyi társadalmi munkát ajánlanak fel a lakosok. mielőtt a munka kezdődik, ismét felkeresik a vállalatot tevőket és közlik, hogy mikor, hol tehetnek eleget ígéretüknek. /mti/

- . -

bb 21. nagy örömmel fogadták győrről a műegyetem létesítésének hírért

i vid/vt/hné/vl fm

1962. augusztus 25.

az mszmp központi bizottságának kongresszusi irányelveit győrről, s az egész megyében behatóan tanulmányozzák. nagy örömet keltett meggyezésre, hogy az irányelvek jelzik: „új műegyetem építése kezdődik meg győrről.,,

a dunántul nehézipari fellegvára, győr ugyanis már régen várja, hogy ne csak ipari középkáderképzés, hanem egyetemi oktatás is legyen a városban. a városi tanács már kidolgozta javaslatát az egyetem helyére vonatkozólag. /mti/

- . -

9.10/a

- 15 -

Zuel

bb 25. háromezerháromszáz diák kollégiumi elszállásolását biztosítják szegeden - újabb iskolai napköziotthonok nyílnak

vid hmé/vl fm

1962. augusztus 25.

Szegeden az új tanévben ismét emelkedik a kollégiumi férőhelyek száma. az orvostudományi egyetem 200 személyes kollégiumot épített, amelyet néhány hét múlva adnak át rendelkezésére. az új épületben könyvtár, étterem, központi konyha, művelődési terem is lesz. hatvan férőhellyel bővítene két középiskolás kollégiumot is. így szegeden már 3300 egyetemista és középiskolás kollégiumi elhelyezésére lesz lehetőség.

a városi tanács jelentősen könnyít a munkába járó szülők helyzetén azzal, hogy 19 újabb napköziotthonos csoportot létesít az általános iskolákban. ezzel már több mint 2300 gyermek napköziotthonos ellátását biztosítják majd a városban. /mti/

bb 26. teljesítették kongresszusi felajánlásukat: esedékes tervükön felül huszezer tonna nyersvasat csapoltak az ózdi kohászok

vid te/vl ki

1962. augusztus 25.

az ózdi kohászati üzemek nagyolvasztóművének dolgozói a második negyedévet még tetemes adóssággal, 4623 tonna hiánnyal kezdték. a pártkongresszus tiszteletére indított munkaverseny kezdeti szakaszában a dolgozók az elmaradás pótlását háta mögött el. ehhez segítséget kaptak az acélmű rekonstrukciós munkáinak előrehaladásától is. az új termelő, illetve kiszolgáló berendezések üzembehelyezésével ugyanis időközben jelentősen növekedett az acélmű teljesítménye, több folyékony vasat vett át az üzem, tehát nem volt szükség a kohók csapolásának visszatartására, lassítására, amiből az éveleji elmaradás egy része keletkezett. közben szélesedett, erősödött a kongresszusi verseny és a dolgozók a kiváló gyárrészleg cím megszerzésére is vállalkoztak. de nem maradtak el a tervezett műszaki intézkedések sem. a termelésnövelést és a gazdaságosságot segítő olajbefuvaratásos eljárást például nagyobb arányban alkalmazták. ezek együttes hatásának eredményeként hamarosan pótolták az éveleji elmaradást. az egyre szélesedő munkaverseny sikerén felbátorodva előbb ötezer, majd tizenötezer tonna nyersvas tervén felüli termelésére tettek felajánlást, s azt a vártnál is előbb teljesítették. végül már huszezer tonnára módosították kongresszusi vállalásukat. a gyárrészleg fizikai és műszaki dolgozóinak odaadó munkáját siker koronázta: ezen a héten teljesítették módosított kongresszusi felajánlásukat is. külön érdemük, hogy közben jelentős sikereket értek el az importkocsz felhasználás csökkentésében, valamint a vas minőségének javításában. /mti/

9.44/a

- 16 -

Zsolt

bb 20. a választók támogatásával, a kisebb községek tanácsainak megszüntetésével egyszerűsítik a közigazgatást zala megyében

vid hmé vm fm

1962. augusztus 25.

zala megyében sok olyan község van, amelyek az elmúlt években egészen vagy csaknem összeépültek, s így lényegében már egy községet alkotnak. ezenkívül az elmúlt években több kisebb szomszédos termelőszövetkezet is egyesült, s nagyobb gazdasági egységgé alakult. számos olyan ügy, - amelyet korábban a községi tanácsok intéztek el -, a nagyüzemi gazdálkodás kialakulásával már a termelőszövetkezetekhez került. ezért a járási tanácsok az érdekelt községek tanácstagjai, majd a választók, a lakosság elé javaslatokat terjesztettek az egyes tanácsok megszüntetésére, a közigazgatás egyszerűsítésére. a választók egyetértettek a javaslattal s ennek alapján az elmúlt napokban öt községben falugyűlésen mondták ki a helyi tanács megszüntetését. 1963. január 1-től tíz zalai község lakosságának ügyeit öt tanácsnál intézik. /mti/

bb 23. már közös szövetségeken is dolgoznak a decsi háziipari szövetkezetben

vid te vm ki

1962. augusztus 25.

a decsi háziipari szövetkezet készítményei a legtávolabbi világrészekbe is eljutnak. legutóbb amsterdamba, tokióba és az egyesült államokba indítottak utnak nagyobb mennyiségű szőtetest valamint himzést és az első félévben készített 21.000 négyzetméter szőttes jelentős része is külföldre került.

az egyre növekvő igényeket a háziipari szövetkezet csak fokozott termeléssel, jobb munkaszervezéssel tudja kielégíteni. az elmúlt években csak 30-40 bedolgozó tagja volt a decsi szövetkezetnek, ma pedig már 200 szövetségen dolgoznak a sárközi asszonyok. a szövetkezet nemrég új módszert vezetett be a termelés fokozására. a decsi népművészeti házban, a szövetkezet központjában, hat közös szövetséket állítottak fel, s így olyanok is dolgozhatnak, akiknek otthon nincs szövetségük.

/folyt.köv./

9.50/a

- 17 -

Zsolt

/bb 23. már közös.....1.folyt./vm

a közös szövőszekeken két műszakban dolgoznak, s jelenleg a legkeresettebb anyagot, a duplaszéles szádát készítik.

a módszer jól bevált és rövidesen újabb közös szövőszekeket állítanak munkába./mti/

- . -

bb 24. „homokgyár,, a víz alatt - már ötszáz ezer köbméter homokot termeltek ki a víz alól dorgon

vid te vm ki

1962. augusztus 25.

a dorogi szénbányászati tröszt dolgozója már 1957 óta sikerrel alkalmazza a vízalatti homoktermelést. a felszíni homokbányák ugyanis kimerültek, s ezért Magyarországon még nem alkalmazott módszerrel, a víznívó alatti homokrétegeket szabadítják fel. a mesterségesen kialakított tóban nagyerejű vizsugárral lazítják fel a mélyen fekvő homokrétegeket és különleges, a vízben uszó berendezésekkel hozzák felszínre a vízzel kevert homokot. a napokban a 18 méter mélységű vízből már az ötszázadik köbméter homokot termeltek ki. ezzel a módszerrel még körülbelül harminc évig termelhetnek itt homokot a dorogi bányáknak, a lefejtett munkahelyek beiszapolására.

az ötletes berendezést legutóbb tökéletesítették. eddig ugyanis a mamutgépek a tó partjára szállították a homokot, amit baggerokkal vagonokba raktak. most a tóból a vagonba kerül az anyag egy érdekesen kiképzett szalag közbeiktatásával. mire a homok a vagonba ér, a szalag vízteleníti. a jelentős ujtás jól bevált, megszűnt a rakodás, s így évente többszáz ezer forintot takaríthatnak meg./mti/

- . -

bb 27. élénk verseny a szérükön - békés megyében az össztermés 95 százaléka magtárba van

ö vid hné vm ie

1962. augusztus 25.

szövetkezeti gazdaságainkban szerte az országban élénk verseny bontakozott ki, azzal a céllal, hogy szeptember elején valamennyi gabona magtárba kerüljön. a legfrissebb jelentések szerint a nagy munkában jelenleg békés megye közös gazdaságai járnak az élén: a hét végére ezen a vidéken befejeződött a behordás, s az összes kalászosok 94-95 százaléka magtárba került.
/folyt.köv./

9.55/a

- 18 -

Zsel

/bb 27. élénk verseny.....1.folyt./vm

a megye 200 közös gazdaságában már nincs is csépelni való. a cséplőcsapatok napi teljesítménye a legnagyobb kánikulában is meghaladta a napi két vagont.

heves megyében a hatvani és a gyöngyösi járás után a hevesi járás termelészövetkezetei is befejezték a cséplést. most már csak a megye északi részein - a pétervásári és az egri járásban - van számottevő csépelni való. e területekre most átírányítják a felszabadult gépeket, s így négy-öt nap múlva az egész megyében befejezik a cséplést.

baranyában a mohácsi, a pécsi, a sásdi és a siklósi járásban a legelőrehaladottabb a munka, ugyanis nincs is olyan cséplőcsapat a megyében, amelyik ne teljesítene túl rendszeresen előírt napi normáját. az 1070 milliméter dobszélességű gépekkel az elmúlt évben még alig száz mázsát csépeltek el naponként, az idén viszont 150 mázsa fölött van az átlagos napi teljesítmény. több szérün, főleg a bolyin és a pécsváradai gépállomás körzetében, a napi normának megfelelő gabonamennyiség két-háromszorosát is elcsépelik a szövetkezeti tagokból alakult csapatok. erőfeszítéseik eredményeként már a hét közepén magtárban volt az összes gabona háromnegyed része.

somogyban, ahol vontatók és fogatok százai hordják a szérükön dolgozó több mint félezer cséplőgéphez a mezőről a kereszteteket, a termésnek mintegy 60 százaléka van már magtárban. borsodban hárommillió keresztet raktak eddig asztagba. a szérükön csaknem kétezer cséplőgép dolgozik, egyes helyeken pedig még a kombájnokat is munkába állították. ezek a tartón haladva közvetlenül a keresztetből csépelnek. győr-sopron megyében 40 közös gazdaság máris letette az aratás gondját. a szövetkezetek szérűin dolgozó cséplőgépektől naponta átlagosan 500 vagon szem kerül magtárba.

az állami felvásárló telepeken még tart a csucsforgalom. somogyban naponta átlagosan 150 vagon gabonát vesznek át a termelőktől. a megye 50 közös gazdasága már eddig hiánytalanul teljesítette szerződésben vállalt gabonaértékesítési kötelezettségét. győr-sopron megye közös gazdaságai 3000 vagon, békés megyei termelészövetkezetei pedig több mint 6000 vagon gabona értékesítésével járultak hozzá eddig az ország ellátásához.

/folyt.köv./

10.05/a

- 19 -

Zsel

/bb 27. élénk verseny.....2.folyt./vm

a cséplés befejeztével, a termelés közelebbi ismeretében egyre több közös gazdaságunk köt gabonaértékesítési pótszerződést. borsod megyében a mezőkeresztesi arany kalász, a karcsai dózsa, és más termelőszövetkezetek már eddig több mint 300 vagon gabona átadására kötöttek utólagos megállapodást a terményforgalmi vállalattal. heves megyében, ahol a tervezett mennyiségnek mintegy 80 százalékát már felvásárolták, ugyancsak jelentős tételek érkeznek terven felül is az állami felvásárló telepekre. a tiszánánai és a boconádi petőfi termelőszövetkezet öt-öt, a detki szabadság termelőszövetkezet pedig 15 vagon kenyérgabonával értékesített többet a korábban tervezettnél./mti/

- . -

bb 28. tizenöt ország képviselőinek részvételével hétfőn kezdődik budapestén a nemzetközi matematikaoktatási tanácskozás

i vt/hné vm sr

1962. augusztus 25.

augusztus 27-e és szeptember 8-a között a technika házában rendezi a magyar unesco bizottság, a művelődésügyi minisztérium és a bolyai jános matematikai társulat, - az unesco támogatásával - a nemzetközi középiskolai matematikaoktatási tanácskozást.

az ünnepélyes megnyitót hétfőn délelőtt 10 órakor tartják. a tanácskozáson 15 állam - anglia, ausztrália, belgium, csehszlovákia, franciaország, hollandia, japán, lengyelország, magyarország, olaszország, románia, svájc, svédország, a szovjetunió és az usa - képviselteti magát. mintegy 30 külföldi vendéget várnak a tanácskozásra, akik közül néhányan már megérkeztek budapestre: így a.hunwald és i.layard, mindketten az unesco párizsi központjától, valamint r.s. cserkaszov, a moszkvai egyetem professzora.

a tanácskozás részvevői négy értekezést vitatnak majd meg és a vélemények összegezése alapján a korszerű középiskolai matematikaoktatásra vonatkozó javaslataikat eljuttatják az uneschoz./mti/

- . -

10.10/a

- 20 -

Zuh

bb 29. sok árut igényeltek a hétvégére a zöldvendéglők

i n.j./j vm ie

1962. augusztus 25.

a nagyvásártelepre szombaton 69 vagon és 77 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 18 vagon burgonya, 11 vagon káposztaféle, 14 vagon zöldpaprika és 16 vagon különféle gyümölcs. a hét végi piac forgalma erős volt, mivel a kedvező időjárás következtében a budai zöldvendéglők és a kerthelyiségekkel rendelkező városi vendéglők sok árut igényeltek.

a gűlbaba és a nyári rózsa burgonya fogyasztói ára kilónként 2.80, az ella burgonyáé 2 forint volt. a fejeskáposztát kilónként 1.40, a tisztított karfiolt 2.60-3.60, a paradicsomot 1.60-2.20 forintért hozták forgalomba, az ecetbevaló uborkát kilónként 3.80, a tölténivaló és a hegyes-erős paprikát 2.60 forintért árusították./mti/

- . -

bb 30. olasz és lengyel vendégművészek az operaház margitszigeti szabadtéri színpadán

i fe/j vm

1962. augusztus 25.

megérkezett budapestre claudia parada, a kiváló olasz operaénekesnő. a vendégművész szombaton este az aidában mutatkozik be a hazai közönségnek az operaház margitszigeti szabadtéri színpadán. partnere salvatore puma olasz tenorista lesz.

ugyancsak budapestén tartózkodik már bernard ladysz, a világhírű lengyel basszista, aki vasárnap este gounod faust című operájában mefisztó szerepét éneklé./mti/

- . -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 28.sz. hír/ 15 ország képviselőinek..../
második bekezdésének utolsó sorá

cserkaszov a moszkvai egyetem professzora!

/mti/

- . -

11.40/a

- 21 -

1146 *Zuh*

bb 31. harmadszor virágzik a szőlő a szekszárdi dombokon
vid j vm ie 1962. augusztus 25.

érdekes jelenségre figyelt fel több szekszárdi gazda: a szokatlanul meleg időjárás következtében sokfelé harmadszor is virágzik a szőlő. a szekszárdi dombokon nem ritka jelenség a másodvirágzás, amelynek termése rendszerint be is ér. ezt nevezik „kapás szőlőnek”, mert érése a szőlő bekapálásának idejére szokott esni. az idén azonban sok szőlő harmadszor is hozott virágot. termést ez már nem fog adni, a ritka jelenséget azonban a szekszárdi szőlősgazdák számoltartják./mti/

- . -

bb 32. irtják az amerikai fehér szövőlepke második nemzedékét a nyírségben

vid j vm ie 1962. augusztus 25.

a nyírségben megkezdtek az amerikai fehér szövőlepke második nemzedékének irtását. a veszedelmes kártevő megjelenéséről a kállósemjéni növényvédő gépállomás figyelő szolgálata telefon, rádió és levél útján értesítette azokat a gazdaságokat és intézményeket, amelyek birtokában nagyobb kiterjedésű erdő, gyümölcsös vagy fásított park van. a felhívás nyomán szombaton reggel megyszerte teljes gépparkkal hozzáálltak a most kelő hernyók elpusztításához. a kállósemjéni növényvédő állomás 36 nagyteljesítményű ködszórógépet, a szövetkezeti és az állami gazdaságok pedig 150 motoros permetezőt állítottak munkába. a növényvédelmi feladatokat nemcsak az összefüggő nagyüzemi gyümölcsösökben végzik el, hanem fertőtlenítik az utszéli fasorokat, szórványos és elhanyagolt telepítéseket is, a háztáji kertekben pedig kézzel távolítják el a megfertőzött gallyakat.
/mti/

- . -

bb 35. tűzoltóverseny a ganz-mávag sporttelepén

k sl/sze vm ki 1962. augusztus 25.

a kohó-és gépipari üzemek 113 önkéntes tűzoltócsapata szombaton nagyszabású versenyt rendezett a ganz-mávag kőbányai uti sporttelepén. bemutatták, hogy milyen gyorsan tudják felszerelni a különböző típusú szivattyukat, s eloltani a feltételezett tüzet. az önkéntes tűzoltók munkájának jelentőségét györgy gyula kohó-és gépipari miniszterhelyettes méltatta./mti/

- . -

13.05/a

- 22 -

Bio Zuli

bb 34. a közelgő ősz első jele: utrakeltek a gyurgyalagok és a dankasirályok

vid j vm ie 1962. augusztus 25.

a mecsek vidékéről, legnagyobb hazai települőhelyükről, elindultak dél felé a gyurgyalagok első csapatai. ezek a legszebb, de egyben „legfázósabb”, költözőmadaraink. tavasszal utolsónak érkeznek hozzánk, rendszerint május elején, amikor már meleg van és a nyár végén elsőként kelnek utra. a gyurgyalagok indulása tehát a közelgő ősz első jele. az egzotikus külsejű trópusi madarak egyébként igen kényelmesen vonulnak: egyes helyeken napokig, sőt hetekig elidőznek. a gyakori és huzamos pinehésre azért van szükségük, mert fiókaik későn kelnek ki, és ilyenkor gyenge még a szárnyuk.

néptelenedik már a dankasirályok magyarországi hazája, a fehértői koromsziget is. mintegy 8000 halászmadár távozik otthonából, hogy ideiglenesen a földközi-tenger partjain vagy afrika északi részén telepedjen meg, s egyesek elkalandoznak spanyol és portugál földre is. a mi sirályaink azonban ezeken a helyeken csak vendégek, nem raknak fészket, február végén visszatérnek onnét.

néhány hétig „sirálymentes”, lesz a fehértői rezervátum, de nemsokára új telepések érkeznek. csehszlovákiából, lengyelországból, a szovjetunióból már szivárognak lefelé az északon költő danka-és ezüstsirályok, amelyek az őszi lehalászások idejére szoktak megjönni. csemegéjük a tófenéken visszamaradó, értéktelen, apró hal. ezek a madarak - bár külsőre semmiben sem különböznek vadvizországi rokonaiktól - nem telepednek meg nálunk, a tél végén átadják helyüket a „bennszülött”, fehértői sirályoknak./mti/

- . -

bb 33. száznyolcvan trágyaszóró gép, ezernél több traktor dolgozik a körös-vidéki termelőszövetkezetek határában

vid j vm ie 1962. augusztus 25.

a körös-vidéki termelőszövetkezetek határában szinte éjjelnappal megy a munka. ezernél több traktor hasítja a friss barázdákat, ebből 800 két műszakban dolgozik.

/folyt.köv./

13.25/a

- 23 -

Bio Zuli

/bb 33. száználcvam.....1.folyt./vm

a buza-behordás befejeztével a szállító gépjárművek és lovas-kocsik főleg istállótrágyát visznek. az egész megyében 180 gépállomási és termelészövetkezeti istállótrágya-szóró gép könnyíti a tagság nehéz fizikai munkáját. kevermesen, tótkomlóson, kardoskuton és másutt éjjel is szórják a trágyát, hogy mielőbb alászánthassák a traktorok a tápanyagot. békés megye termelészövetkezetei ugyanis 80.000 holdat istállótrágyáznak ezé-
ben, s többségében nyáron forgatják talajba a szervestrágyát. a kender betakarításában 70, a silózásban pedig több mint 150 gép dolgozik a körös-vidék termelészövetkezeteiben./mti/

- . -

bb 36. mexikói szövetkezeti delegáció érkezett budapestre
1 kz/vm ie 1962. augusztus 25.

Lara martinez josé vezetésével háromtagú mexikói szövetkezeti delegáció érkezett a magyar fővárosba. a küldöttség tagjait szombaton a szövetkezetek országos szövetsége székházában fogadta bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese és tájékoztatta őket a magyar szövetkezeti mozgalom helyzetéről.

a mexikói szövetkezeti delegáció öt napot tölt magyarországon, s ez idő alatt földművesszövetkezeteink, mezőgazdasági -és kisipari termelészövetkezeteink tevékenységét tanulmányozza./mti/

- . -

bb 37. megnyílt angyalföld első ofotért szaküzlete
t tó/tm vm 1962. augusztus 25.

régi kívánsága teljesült az angyalföldieknek: szombaton délben a váci ut 53 számú házban, az árpád hid pesti hídfőjének közelében, megnyílt angyalföld első ofotért szaküzlete. a környék lakói eddig csak a nyugati pályaudvarnál, vagy az újpesti tanácsházánál levő szaküzletekben juthattak hozzá optikai és fotócikkekhez. az új boltban 24 órán belül átvehetik az sztk vénnyekre kiírt szemüvegeket, a fotóamatőrmunkák kidolgozását pedig 48 órára vállalják. a bolt áruezellátása a belvárosi szaküzletekéhez hasonló, mindenféle optikai cikket és fotófelszerelést árusítanak./mti/

- . -

13.35/a

- 24 -

bb 38. hazánkba érkezett a.zawadzki, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke

sze vm

1962. augusztus 25.

dobi istvánrak, az elnöki tanács elnökének meghívására szombaton üdülés céljából magyarországra érkezett a.zawadzki, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dobi istván, az elnöki tanács elnöke, nagy daniel, az elnöki tanács helyettes elnöke, szarka károly külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. résztvett a fogadáson henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a nagykövetség több beosztottja./mti/

- . -

bb 39. időjárásjelentés

tm vm

1962. augusztus 25.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 25-én, szombaton 13 órakor:

a meleg kissé mérséklődik

európa északi részén egy nagy kiterjedésű ciklon helyezkedik el. ennek következtében hűvös, szeles, sokhelyen esős idő alakult ki. európa déli része anticiklonok hatása alatt áll, és itt kevésbé felhős, napos, meleg az idő. hazánkban tegnap az északnyugati megyékben 3-6, máshol 9-13 órán keresztül sütött a nap. eső sehol sem hullott. napközben a hőmérséklet általában 26-31, a déli határszél egyes helyein azonban 32-33 fokig emelkedett. ma hajnalban a levegő országsszerte 11-17 fokig hűlt le, a főváros belső területén azonban a hajnali órákban sem mértek 19 foknál alacsonyabb hőmérsékletet. ma délelőtt országsszerte meleg, napos volt az idő, élénk széllel. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 23.1 fok volt, a sokévi átlagnál 2.6 fokkal magasabb, ma 12 órakor a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 22 fok.

/folyt.köv./

14.--/szb

-25-

1402
Zseli

/bb 39. időjárásjelentés.....1.folyt./vm

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, élénk északnyugati, északi szél, néhány helyen, főként az északi megyékben zivatar. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-17, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap északon 23-26, délen 26-30 fok között. előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: élénk északnyugati, északi szél. kisebb felhőátvonulások, valószínűleg eső nélkül. a hőmérséklet napnyugtakor 23, hajnalban 18 fok körül lesz. a duna vízállása ma reggel 258 centiméter./mti/

- . -

bb 41. marosán györgy fogadta a német munkásör küldöttséget
tm/vl sr 1962. augusztus 25.

marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szombaton fogadta a német demokratikus köztársaság kurt krüger vezetésével hazánkban tartózkodó munkásör küldöttségét. a fogadáson jelen volt sándor józsef, a központi bizottság párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője és papp árpád a munkásör országos parancsnoka. /mti/

.-.

bb 40. ötvenfokos hőségben, tizenkét óra alatt megszüntették az üzemzavart

vid te vm ki 1962. augusztus 25.

az ózdi kohászati üzemek kazánházában üzemzavar keletkezett. a kazánházi nagy szénszállító szalag hajtóművének tengelye eltörött, ami azzal a veszéllyel fenyegetett, hogy több termelőüzemrészben korlátozni kell az áramszolgáltatást. a kazánházi karbantartók munkabrigádjának érsek lajos főművezető irányításával tizenkét órai megfeszített munkával sikerült az új hajtóművet felszerelni. a dolgozók, pataki ferenc, fazekas jános, korsós imre, szendrei istván, suszter ferenc karbantartók, továbbá csuzda ágoston hegesztő, félnapot töltöttek a kazánház egyik legmelegebb munkahelyén, több mint ötvenfokos hőségben. /mti/

- . -

14.20/a

- 26 -

Mro
Lali

kk 42. megkezdődött az előszüret a duna -tisza között

vid j/vl je 1962. augusztus 25.

a duna-tisza között az idén apostagon kezdődött meg először a szüret. a duna termelőszövetkezetben naponta több mint 70 asz-szony szedi a szépen fejlett fürtöket, amelyekből jóval több termelt a tavalyinál. az étkezésre is kiválóan alkalmas oportószőlőből mintegy 2 vagonnal értékesítenek saját elárusítóhelyükön és a földművesszövetkezetek útján. rövidesen megkezdik a must készítését is: erre a célra mintegy 3000 mázsa szőlőt szállítanak a pincegazdaság helyi feldolgozó telepére. /mti/

.-.

bb 43. megkezdték az első nagyblokkos háztömb összeszerelését tatabánya-ujvárosban

vid te vm ki 1962. augusztus 25.

tatabánya-ujvárosban, ahol eddig csak középblokkból építették a lakásokat, megkezdték az első nagyblokkos háztömb összeszerelését. tíz nappal ezelőtt kezdtek dolgozni a brigádok a szobamagasságú nagyblokkokkal, s már felépítették a negyven lakásos ház első emeletét. a tíz nap alatt 414 nagyblokkot szereltek össze. középblokkokkal ez a munka 15 napot vett volna igénybe. új, lipcsei „rapid”, elnevezésű, nagyteljesítményű daru segíti munkájukat. ilyen géppel eddig itt még nem dolgoztak. az óriás daru az eddigieknél nyolc méterrel magasabb, s „karja”, 25 méter távolságra nyúl ki. új módon szervezték meg a helyszínre érkező blokkok fogadását is. a folyamatosan érkező tehergépkocsikról azonnal az épülő háztömbre emelik a blokkokat.

az építkezés vezetői úgy számítják, hogy a nagyblokkokkal 4-5 hónappal csökkentik egy-egy háztömb építési idejét./mti/

- . -

15.39/s

16

- 27 -

bb 44. az ndk népi kamarájának küldöttsége veszprémben
vid/tm/s tm 1962. augusztus 25.

az ndk népi kamarájának küldöttsége szombaton vass istvánnéknak, az országgyűlés alelnökének társaságában veszprémbe látogatott. a német delegáció résztvett az országgyűlési képviselők veszprém megyei csoportjának a veszprémi vegyipari egyetemen tartott ülésén. ott volt az ülésen pap jános belügyminiszter, bakos istván, a veszprém megyei pártbizottság első titkára, dr. bodogán jános, a megyei tanács vb. elnöke, dr. wild frigyos, a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetségének főtitkára, továbbá az egyetem és a vegyipari tudományos intézmények több képviselője.

dr. straub gyula, a képviselőcsoport elnöke köszöntötte a vendégeket, majd tájékoztatta őket a képviselők munkájáról. ezután dr. polinszki károly, az egyetem kossuth-díjas dékánja, dr. freund mihály, akadémikus, a magyar ásványolaj és földgázkisérleti intézet kossuth-díjas igazgatója és dr. korányi györgy, a nehézipari kutató intézet igazgatója ismertette a veszprémi vegyipari intézmények tevékenységét. az ülésen felszólalt a küldöttség vezetője, johannes dieckmann, az ndk népi kamarájának elnöke is. elismeréssel szólt a magyar vegyipar fejlődéséről, és örömet fejezte ki afelett, hogy a veszprémi tudósoknak, kutatóknak, milyen jó kapcsolata van a német vegyészekkel, elsősorban a leuna művekkel és a merseburgi egyetemen. utána a képviselők és a tudósok válaszoltak a vendégek kérdésére.

a német küldöttség tagjai megtekintették a vegyipari egyetemet, majd résztvettek a veszprémi értelmiségi dolgozók találkozáján. délután siófokra utaztak, ahonnan vasárnap hajóval a balaton-vidék legszebb üdülő és kirándulóhelyeire látogatnak el./mti /

--

16.00 rj

- 28 -

16 37

bb 45. takarékos iskolákat jutalmaztak meg győr-sopron megyében

vid/hné/s fm

1962. augusztus 25.

szombaton az országos takarékpénztár győr-sopron megyei fiókjának helyiségében a megyei tanács művelődési osztályának értékes tárgyjutalmait adták át azoknak az iskoláknak, amelyek az 1961/62-es tanévben a legjobb eredményt érték el a megye csaknem 300 iskolájának takarékosági versenyében. a horvát-kimleai általános iskola kékes televíziót, az albert-kázmérpusztai iskola szófia rádiókészüléket, a lébényi iskola pedig mambo magnetofont kapott./mti /

--

bb 46. szegeden befejeződött az országos történész vándorgyűlés.

vid /hné/s fm

1962. augusztus 25.

szombaton befejeződött szegeden a történészek háromnapos országos vándorgyűlése. a mintegy 150 résztvevő a tanácskozás első két napján a történetoktatás reformjával kapcsolatos előadásokat hallgatott és vitatott meg. szombaton a szegedi történészek számoltak be kutatásaikról.

a vándorgyűlés alkalmából a csongrád, a bács, a békés megyei és a szegedi kutatók megalakították a magyar történelmi társulat délföldi csoportját. ennek tagjai a tudományos munkán kívül a helytörténeti kutatások fellendítését és ismeretterjesztő előadások tartását tüzték ki feladatuk. tervbe vették a történet- oktató tanárokat egyesítő albizottság létrehozását is, amelynek feladata az oktatással kapcsolatos jó módszerek és tapasztalatok széleskörű elterjesztése lesz./mti /

--

16.00/s

16 37

- 29 -

b. b48. befejezték a munkát a kisz nyári önkéntes ifjúsági építő-táborokban - 26 000 egyetemista és középiskolás diák hasznosan töltötte a vakációt - több ezer méterrel nőtt az öntözőcsatornák hossza

ö?vid?lf/tm/rj sr

1962. augusztus 25.

a kisz nyári önkénytes ifjúsági építő-táborokban kialakultak a tábor-tüzek. a fiatalok, az utolsó váltás tagjai az ünnepélyes táborzárás után bucsútvettek az építkezések és állami gazdaságok vezetőitől, s a jövő évi viszontlátás reményében utaztak haza szüleikhez. a végzett munka eredményeiről még nincsenek pontos számadatok, egy azonban már bizonyos: a fiatalok az elmúlt 8 hétben jó munkát végeztek. erről tanuskodnak azok a levelek is, amelyek az építkezések és állami gazdaságok vezetőitől érkeztek a kisz központi bizottságához. méltatják az ifjú építők teljesítményeit; kezük nyomán több ezer méterrel nőtt az öntözőcsatornák hossza. az állami gazdaságokban többtízezer mázsa gyümölcsöt szedtek kosarakba, s eredményesen segítkeztek a kukoricacímerezésnél.

százhalombattán a duna-menti hőerőműnél az idén első ízben nyílt önkéntes ifjúsági építő-tábor. a fiúk egész nyáron az üzemépületnél csatornaásással és vasutépítéssel foglalkoztak. több olyan munka volt, amelyet négy-öt nappal előbb befejeztek, mint amire a szakemberek számítottak. a fiatalok a földfejtésnél több mint négyezer köbméter földet mozgattak meg. ezen kívül mintegy 86.000 darab téglát szállítottak, s körülbelül két és félezzer mázsa vasanyagot raktak át.

borsod megyében a berentei vegyiműveknél 1.200 diák dolgozott, segített a magas és mélyépítési vállalatoknak. az alapozási munkákon kívül maltert keverték, „kiszolgálták”, a kőművéseket, s csaknem 20 000 mázsa vasat és cementet szállítottak az építkezéshez. zalkodon a bodrogzug vízlevezetésén dolgoztak az építő-tábor lakói. a nehéz, mélyfekvésű, mocsaras terepen újabb 3 200 méter hosszú, 2-3 méter mély és 12 méter széles csatornát ástak a belvíz elvezetésére. a budapesti, debreceni és miskolci ifjakkal az idén együtt dolgozott 20 kubai fiatal is.

a hanságban 1.100 fiatal vállalt önkéntes munkát, hogy a lápos talajból egyre nagyobb területet állíthassanak a termelés szolgálatába. ebben az évben 25 kilométerrel bővült a hansági csatornák hálózata. a fiatalok munkája nyomán mintegy kétezer hold vált művelhetővé. a tiszakerecsenyi, ságvári endréről elnevezett ifjúsági tábor lakói több mint négy kilométer hosszúságban építették meg a csaranda-csatorna új medrét. munkájuk értéke meg az öntözéses gazdálkodást.

vas megyében az idén először voltak ifjúsági táborok. szentgotthárdon 13 500 köbméter föld kiásásával négy és félkilométer hosszú vízlevezető csatornát készítettek. a bécs-balatoni műút egy szakaszának építkezésénél a fiatalok mintegy tízezer köbméter földet építettek be az út töltésébe, s 420 méteres szakaszon készítették el az alapozást.
/folyt.köv./

16.32/s

b. b48. /befejezték ~~1.~~ 1. folyt./rj

a kukoricacímerező leánytáborok az idén csaknem tízezer hold hibridvetésen végezték el a címerezést. kiemelkedő eredményeket értek el az egyetemista és középiskolás leányok a növényápolásban, a zöldség és gyümölcs szüretelésben is. a balatonboglári állami gazdaságban például több mint 22 000 kilogramm meggyet, 1000 mázsa őszi és kajsziarackot szedtek, s mintegy 100 mázsát osztályoztak és csomagoltak. a balatonújhelyi állami gazdaságban ezer mázsa őszi és sárgabarackot, 800 mázsa zöldborsót és zöldbabot, 400 mázsa uborkát és 500 mázsa paradicsomot szüreteltek.

a táborok lakóinak a napi hatórás munkaidő mellett bőven akadt lehetőségük a sportolásra, szórakozásra. délutánként a fiútáborokban futball-mérkőzések, a leánytáborokban pedig röplabda és kézilabda meccsek voltak. este tábor-tüzeket gyújtottak, s annak fényénél került sor a fővárosi és megyei színjátszó együttesek bemutatására, illetve a táborban rögtönzött vidám, tréfás jelenetekre./mti/

bb. 49. befejezte tanácskozását debrecenben az ügyvédkongresszus
vid/hné/rj fm

1962. augusztus 25.

debrecenben a kossuth Lajos tudományegyetem aulájában szombaton délután befejezte tanácskozását az ügyvédek első országos kongresszusa. dr. szeszák Gyula, az országos ügyvédi tanács elnöke „az ügyvédség és szervezeteinek jelenlegi helyzete és fejlődése”, címmel tartott előadást, majd több korreferátum hangzott el.

udvardy Miklós, az országos ügyvédi tanács titkára terjesztette elő annak a nyilatkozatnak a szövegét, amelyet a debreceni ügyvédkongresszus elfogadott.

a nyilatkozat hangsúlyozza, hogy az első országos ügyvédkongresszus helyesli és magáénak vallja a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának kongresszusi irányelveit és határozatát a személyi kultusz éveiben a munkásmozgalmi emberek ellen indított törvénysértő perek lezárásáról./mti/

16.41/ szb

-31-

bb 50. mi a „neutrínócsillagászat,, ? - befejeződött a fizikusok vándorgyűlése

vid te szb ki

1962 augusztus 25.

debrecenben a fizikusok vándorgyűlésének ötödik, befejező napján, szombaton, nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott dr. marx györgy kossuth-díjas egyetemi tanár, a fizikai tudományok doktora a neutrínók szerepe a világmindenségben címmel.

előadásában rámutatott arra, hogy a kísérleti kutatás napjainkban kezdi megtanulni a neutrínókkal való bánásmódot. most születik a „neutrínófizika,, és látjuk a „neutrínócsillagászat,, körvonalait.

a neutrínósugárzás igen különleges helyet foglal el azok között az anyagformák közt, amelyeket a modern fizika feltárt. néhány méteres ólom vagy acélpáncél mindenfajta sugárzást feltartóztat. a neutrínókat, ezeket a legprimitívabb, legparányibb ismert anyagdarabkákat azonban csak fényév vastagságú „páncél,, nyeli el. ez azt jelenti, hogy a neutrínósugárzás számára az égitestek átvilágítása sem akadály. míg a fény, a radioaktív sugárzások csak az átlátszatlan égitestek felületéről adnak hírt, a neutrínók csillagászati „röntgensugárként,, feltárhatják az égitestek belsejét. ilymódon rövidesen lehetséges lesz a napcentrum neutrínókisugárzását felfogni a nap centrális hőmérsékletét, nyomását, összetételét feltárni. elvileg lehetőség van a világűrűből való, nem elnyelődő neutrínósugárzás regisztrálására és ezáltal a világmindenség sokmilliárd év előtti, a maitól nagyon eltérő csillagok születését megelőző állapot „lefényképezésére,,.

elmondotta, hogy a fő problémát a neutrínósugárzás észlelése jellemzően lenti. elméleti kutatásokat a szovjet, az amerikai, és más külföldi intézeteken kívül magyar kutatók is eredményesen végeznek a budapesti egyetemen.

a debrecenben rendezett fizikus vándorgyűlés szombaton délben kovács istván budapesti műszaki egyetemi tanárnak, a vándorgyűlés előkészítő bizottsága elnökének zárszavával befejeződött. /mti/

..-

bb 52. cserbenhagyta áldozatait az ittas motorkerékpárvezető

vid hné szb fm

1962. augusztus 25.

padányi gergely mocsai lakos, többszörös szabálytalanságot követett el motorkerékpárjával. a község belterületén, a betonozott gyalogjárdán közlekedett, s az ott tartózkodó végh jánosné és gyermekét elütötte. mindketten súlyosan megsérültek. a motorkerékpárvezető elmulasztotta a kötelező segélynyújtást és továbbhajtott. a rendőrség őrizetbe vette a felelőtlen padányi gergelyt, akiről megállapították, hogy ittasan hajtott. /mti/

..-

le

16.50 rj

- 32 -

1752

bb 47. eltemették lelkes ivánt, a fővárosi tanács tervosztályának vezetőjét

t vt/sze/s sr

1962. augusztus 25.

mély részvétellel kísérték utolsó útjára szombaton délután a farkasréti temetőben a fővárosi tanács tervosztályának tragikus körülmények között elhunyt vezetőjét, lelkes ivánt, a végrehajtó bizottság tagját. a ravatal körül összegyűlt nagyszámu gyászoló közönség soraiban ott voltak a hozzátartozók, barátok, veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, a végrehajtó bizottság tagjai, számos fővárosi tanácsstag, az apparátus sok dolgozója, valamint a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságainak képviselői.

a ravatalnál kelemen lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese bucsuzott az elhunyttól, a tanács-testülete, pártbizottsága és dolgozói nevében.

- lelkes iván elvtárs - mondotta - már gyermekkorában azok közé állt, akik az egész emberiség egyetemes érdekéért és boldogabb jövőjéért harcoltak. a felszabadulás után az ifjuság körében küzdött a szocialista eszmék győzelméért és az ifjuságot a párt, a nép szeretetére nevelte. a párt tanításait, munkásmozgalmi multjának tapasztalatait helyesen alkalmazta, gyümölcsöztette munkájában. aktivitásával, sokoldalúságából eredő termékeny javaslataival jelentősen segítette a végrehajtó bizottságot. a magyar partizán szövetség, a munkásőrség, valamint a régi vasas ifik és tornászok nevében keresztes tibor vett bucsút lelkes ivántól.

- élete tanulságos, példamutató volt. az ifjusági mozgalomban vált az egész magyar nép szebb és jobb világának áldozatos harcosává. félelem nélkül vállalta a nehéz feladatokat, megbízható, hű társ volt a fasiszta terror idején, az élethalálharcban. ifju kommunistához méltóan dolgozott mindig és mindenütt, ahová a párt állította.

a fővárosi tanács által adományozott diszszírhely előtt az egykori 8-as ifik képviselőjében izsák sándor, a szigetmonostori természetbarát erdőtelep dolgozó nevében pedig rév józsef bucsuzott lelkes ivántól.

a frissen hantolt sirt elborították a barátok, a tisztelők virágai. /mti/

16.30 rj

- 33 -

le

bb 54. a debreceni kodály kórus szereplése olaszországban

vid tm szb fm

1962. augusztus 25.

a debreceni kodály kórus hetven taggal vesz részt az augusztus 26-án záradó arezzói nemzetközi kórusversenyen. mint ismeretes, a debreceniek női kórusa a nemzetközi versenyben harmadik lett. a vegyeskar az augusztus 24-én késő este befejeződött versenyben bejutott a döntőbe, de ezuttal szereplését nem kísérte szerencse. a kodály kórus vegyeskara szólambelépési hibát követett el és ezért nem ért el helyezést. a vegyeskarok győztese az usa-beli arkansas-i állami egyetem vegyeskara lett. második helyen az orleansi, harmadik helyen a trieszti giuseppe tadini kórus végzett.

a debreceniek több helyen lépnek fel olaszországban. nagy sikerrel adtak műsort san giovanni valdernoban, ezenkívül az olasz televízió kérte fel őket szereplésre. augusztus 26-án, vasárnap azon a diszhangversenyen lépnek fel, amelyet az arezzóiak tartanak az elmúlt tíz év győztes kórusainak részvételével.

az olaszországi szereplés után hétfőn este a debreceni kodály kórus franciaországba utazik a ~~franciaországi~~ toursban tartandó nemzetközi kórusfesztiválra. /mti/

--

bb 55. háromnapos gombász-vándorgyűlés kezdődött sopronban

t cs/sze szb

1962. augusztus 25.

sopronban, az erdőmérnöki főiskola művelődési otthonában szombaton megnyitották a 2. országos gombász vándorgyűlést, amelyre a hazai gombászati kutatókon, szakértőkön kívül nagy számban érkeztek szakemberek lengyelországból és a német demokratikus köztársaságból is. mosonyi istván, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője megnyitó beszédében ismertette a gombászati kutatás és az egyes gazdasági ágak hasznos kapcsolatait, a gyakorlati megvalósításra váró feladatokat. közölte, hogy megalakult az országos erdészeti egyesült mikológiai szakosztálya, amely egybehangolja a gombakutatással foglalkozó orvosok, vegyészek, biológusok, gyógyszerkutatók, továbbá az erdészek és a faipari szakemberek munkáját, kidolgozza a vadon termő gombafajták mesterséges termesztésének módszereit. dr. haracsi lajos egyetemi tanár, a szakosztály elnöke vázolta a kórtani, a vegyészeti-, a talaj- és az élelmiszer-mikológia sajátos kutatási feladatait.

a megnyitó ünnepségen kitüntették a gombászati kutatásban, a szakoktatásban, a gombatermesztés megszervezésében, valamint a gombamérgezések elhárításában legjobb eredményt elért gombászati szakembereket. hatvanan elismerő oklevelet, 25-en pedig emléklapot kaptak. ugyancsak szombaton nyitották meg az erdőmérnöki főiskolán a hazai gombafajták százait bemutató rendkívül tanulságos gombakiállítását. /mti/

--

17.20/ szb

-34-

18⁰⁵

bb. 56. hivatalos nyereséjegygyék a Lottó 34. játékhetéről

gk/rj bs

1962. augusztus 25.

a 34. játékhetére beérkezett 4,157.046 darab lottószelvény. ötállalatos szelvény nem volt. négy találatot 32 fogadó ért el, a nyereséjegyösszeg egyenként 97 431 25 forint. három találatot 3273 fogadó ért el, a nyereséjegyösszeg egyenként 476 25 forint. a kétállalatos nyereséjegyek száma 98 039 darab, ezekre egyenként 15.90 forintot fizetnek. /mti/

--

bb. 57. fraknói károly átvette olaszországban a zenei pályázat első díját

t/fe/hmé/rj sr

1962. augusztus 25.

fraknói károly főiskolai tanár szombaton tért haza olaszországból, ahol átvette vercelliben a jelígyes pályázaton nyert első díjat. fraknói károly 97 pályázat közül józsef attila ringató című költeményére írt „a capella”, című zerepményével érte el a legjobb helyezést. a kórusművet az ismert milánói ricordi zeneműkiadó olasz nyelven is megjelenteti. /mti/

--

bb. 58. évadnyitó társulati ülést tartott a pécsi nemzeti színház

vid/fm/sze/rj fm

1962. augusztus 25.

a pécsi nemzeti színház 205 tagu, önálló opera- és balettegyüttessel rendelkező társulata szombaton tartotta évadnyitó társulati ülését.

nógrádi róbert, a színház új igazgatója referátumában elmondta, hogy a színháztól harmincnyolcan váltak meg, ugyanakkor sok fiatal erővel köztük hat - főiskolát most végzett színésszel frissült fel a társulat.

a most kezdődő évadban négy új operát, három nagyoperettet és két zenés vígjátékot mutatnak be, köztük egy új magyar operát és egy új zenés vígjátékot. a kilenc prózai bemutató sorában szintén helyt kapnak új magyar darabok. a balettegyüttes - amely jelenleg nyugatnémetországban vendégszerepel - új táncjátékkal jelentkezik.

a fővárosi vigszínház és a pécsi nemzeti színház testvéri kapcsolatot teremtett egymással; a fővárosiak műszaki, technikai segítséget adnak, pécsről pedig fiatal művészeket „kölcsonöznek”, majd pesti vendéggjátékra. /mti/

17.45/ szb

-35-

h

bb 51. fényérzékeny műanyag a nyomdában - növényvédőszer a televízió képernyőjén - szinképelemző vizsgálja a vér összetételét - befejeződött az országos vegyészkonferencia

vid te szb ki

1962. augusztus 25.

a magyar kémikusok egyesületének idei országos konferenciája veszprémben, a vegyipari egyetemen szombaton folytatta tanácskozá-
sát. az utolsó munkanapon neves kutatóvegyészek számoltak be leg-
újabb eredményeikről.

a műanyagipari kutató intézet először hozta nyilvánosságra, mi-
lyen új eljárást dolgozott ki a nyomdászok munkájának könnyítésére.
pogány gabriella kutatóvegyész beszámolójából kitűnt, hogy lassan
eljár az idő a klasszikus klisékészítési módszer felett: a fényo-
mólapokat sikerült műanyaggal helyettesíteni. ezeken nem kell ki-
maratni az ábrák formáját kiadó domborulatokat, hanem ibolyántul
sugarakkal rajzolják ki a vonalat. egy-egy nyomdai klisé négy-
ötszörte rövidebb idő alatt elkészül majd a sugárzásra érzékeny
műanyag segítségével. az intézet másik érdekes kísérletsorozatát
ugyancsak most jelentették be a szakembereknek. a földgáz egyik al-
kotóanyagából sikerült kivonni az ugynevezett poli-propilént, amely
műszálgártásra alkalmas. az új szintetikus szálból készített szö-
vetek, ruhák, hálók és ipari szűrőberendezések sav és lúgállóak, el-
lenállnak a szerves oldószereknek is. előnye még, hogy fele annyiba
kerül mint a hagyományos nylonfélék. a poli-propilén kísérleti
üzemi gyártására berendezkednek.

korányi györgy, a kémiai tudományok doktora, a veszprémi nehéz-
vegyipari kutató intézet igazgatója a növényvédőszer televíziós
osztályozásáról tartott nagyszerű előadást. az apró szemcsés anya-
got eddig a mikroszkóp szemlencséjén át vizsgálták, de a körülményes
ellenőrzés hamar kifárasztja a vegyészt és lassu is. ezért a nagy-
ító szemlencséje elé tv kamerát erősítettek, amely képernyőjére veti-
ti az anyag apró szemcséinek képét s így a filmpergés gyorsaságá-
val ellenőrizhetik a szemcsék nagyságát. az ellenőrző eljárást siker-
rel próbálták ki és rövidesen üzemszerűen alkalmazzák.

az ország minden részéből érkezett kutatóvegyészek a koradélutá-
ni órákban megtekintették a konferencia alkalmával megnyitott vegy-
ipari műszerkiállítást. három műszergyár mutatta be legújabb készü-
lékeit, közöttük a vér kalcium és nátrium tartalmát meghatározó mo-
dern szinképelemzőt. a kiállításon nagy sikere volt a legújabb ti-
pusu kazán-tápvíz elemzőnek, amely a folyadékban levő oldott sók
jelenlétét mutatja ki tökéletes biztonsággal.

az idei vegyészkonferencia szombaton délután befejeződött. a
háromnapos ülészakon 110 előadás hangzott el az iparág legkülön-
bözőbb területeiről. /mti/

17.--/ szb

18⁰⁵

--

-36-

le

bb 53. fiatal írók találkozója lillafüreden

vid/tm/s fm

1962. augusztus 25.

a magyar írók szövetsége és a miskolci városi tanács
rendezésében szombaton a lillafüredi palota szállóban találkoztak
az ország fiatal írói, és megbeszélték: hogyan örökíthetik meg
legjobban, legigényesebben írásaikban a szocializmus építésén
munkálkodó embert. a fiatal írók országos találkozásán megjelent
demeter sándor, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottság
tudományos és kulturális osztályának alosztályvezetője,
darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, rátkai ferenc,
a művelődésügyi minisztérium irodalmi főosztályának vezetője,
fekete lászló, a miskolc városi tanács vb. elnöke, valamint borsod
megye és miskolc város kulturális életének számos képviselője.

a megjelenteket fekete lászló, a miskolci városi tanács
vb. elnöke köszöntötte.

utána a kerékgyártó istván, a magvető könyvkiadó
lektora mondott vitaindító előadást „a szocialista ember-
ábrázolás problémái a fiatal prózairók műveiben„ címmel.

az előadást vita követte, majd a fiatal írók a lenin kohászai
művek, a dimásvág gépgyár, a diósgyőri papírgyár és a
miskolci pamutfonóda művelődési otthonaiban találkoztak az
üzemek és vállalatok dolgozóival, szocialista brigádjaival.

vasárnap a miskolci zeneművészeti szakiskola nagy-
termében folytatják a vitát, majd a találkozó résztvevői délután
kirándulnak miskolc- tapolcára.

a kétnapos tanácskozás vasárnap a városi tanács
elnökének fogadásával zárul. /mti/

--

17.13/ szb

18⁰⁵

-37-

le

bb 59. végetért debrecenben a fogorvosok idei vándorgyűlése

vid fm/sze szb fm

1962. augusztus 25.

debrecen szombaton délután befejeződött a fogorvosok idei vándorgyűlése, amelyen számos érdekes előadás hangzott el. nagy érdeklődést keltett többek között dr. huszár györgynek, a budapesti fogpótlástani klinika docensének előadása a száz éven felüli emberek fogászati vizsgálatairól. /mti/

--

bb 60. emlékünnepe méhkeréken a román nép felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából

1 vid fm szb fm

1962. augusztus 25.

románia felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából szombaton ünnepeket rendeztek a békés megyei románlakta méhkerék községben. nicolae blejan, a román népköztársaság budapesti nagykövetségének titkára és nicolae stinea, a nagykövetség attaséja megkoszorúzták a második világháborúban hazánk felszabadításáért életüket áldozott román hősök sírját, a koszorúzási ünnepeken jelen volt rényi rezső, a külügyminisztérium képviselője is. este a községi művelődési otthonban nagygyűlésen méltatták az évforduló jelentőségét. /mti/

--

bb 61. az olasz általános munkás szövetség küldöttségének látogatásai

hmé szb sr

1962. augusztus 25.

a hazánkban tartózkodó olasz szakszervezeti küldöttség az elmúlt napok során megtekintette a ceglédi cifrakerti állami gazdaságot. látogatást tett tatabányán, ahol tanulmányozta a szakszervezetek komárom megyei tanácsának munkáját és megtekintette az új lakótelepeket.

az olasz vendégek ellátogattak dunaujvárosba, elbeszélgettek a vasmű szakszervezeti bizottságának tagjaival, megtekintették a város kulturális és szociális intézményeit.

a küldöttség szombaton reggel a balatonra utazott, egyhetes üdülésre. /mti/

--

17.59/ szb

-38-

18⁰⁵

e

bb 62. száznegyven aranyérmes magyar bor - befejeződött a 3. budapesti nemzetközi borverseny

t ie/sze szb

1962. augusztus 25.

a mezőgazdasági múzeum román termében szombaton délután befejeződött a 3. budapesti nemzetközi borverseny. tapasztalatait és eredményét dr. rakcsányi lászló, a kertészeti és szőlészeti főiskola tanára és várhelyi aladár, a monimpex főosztályvezetője, a bíráló bizottságok elnökei ismertették. a 3. budapesti nemzetközi borversenyen kereken ezer bort bíráltak el az öt világrész 21 országából. a versenyre beküldött borminták jellemzően mutatják az általános borízlés változását. az ugynevezett csemegeborok, az édesített, fűszerezett vermutok száma csökkent, viszont világszerte mind népszerűbbek, s így a versenyen is igen nagy számmal szerepeltek a száraz, élénk színű, illatos, tüzös borok. a vörösborok közül is a fanyar ízűek törtek előre a nagy cukortartalmuakkal szemben.

a budapesten „mérkőző” borok minőségének, értékének eldöntésére világviszonylatban új, fokozott tárgyilagosságot és titkosságot biztosító módszert vezettek be. az eddigiektől eltérően a bírálókkal nem közölték a borok származási helyét és nevét, csupán az évjáratot és a besorolási kategóriát. az új bírálati eljárás első alkalmazása jól bevált a nemzetközi borhivatal is érdeklődik iránta. minthogy tíz nap alatt ezer mintát kellett értékelni, két bírálóbizottság működött, három-három magyar és öt-öt külföldi taggal.

a versenyen „indult”, boroknak egyharmada, szám szerint 329 nyert aranyérmet. a magyar boroknak csaknem a fele, összesen 140

lett aranyérmes. a jó eredményben része van annak is, hogy a nemzetközi borversenyt nálunk megyei és országos verseny ~~szervezték~~ előzte meg, amelyen a szakemberek 1.200 bor közül választották ki a „világbajnokság”, részvevőit. a szín, tisztaság, illat, íz, zamak és összbenyomás alapján elérhető maximális husz pontot is két magyar bor közelítette meg a legjobban: a szőlészeti kutató intézet ötputtonyos tokaji aszuja 19.57, a balatonboglári állami gazdaság csabagyöngyéből készült bora pedig ~~19.42~~ 19.42 pontot kapott.

számos aranyérmet nyertek ausztria, bulgária, csehszlovákia, franciaország, és a német szövetségi köztársaság borai is. /mti/

--

18.03/ szb

-39-

18⁰⁵

le

bb 63. időjárásjelentés

gk szb

1962. augusztus 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. augusztus 25-én, szombaton 19 órakor:

élénk északnyugati szél

várható időjárás vasárnap estig:

felhőátvonulások, élénk északnyugati szél, főként az északi megyékben több helyen esővel, esetleg zivattal. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap az ország déli részében 26-30, másodlagosan 22-26 fok között. /mti/

..-

bb 64. félévszázados jubileumát ünnepelte a miskolci bányászati üzemek szimfonikus és fuvószenekara

vid hné szb fm

1962. augusztus 25.

ötven éve, 1912-ben alakult meg a borsodi szénmedence legregibb bányászzenekara, az akkor még a diósgyőri vasgyárhoz tartozó kincstári bányatelepen, peremesen. a zenekedvelő bányászok azóta is fenntartották a zenekart, amely fennállása alatt több mint 600 alkalommal szerepelt.

a miskolci bányászati üzemek 40 tagú szimfonikus és fuvószenekara szombaton este a peremesi szabadtéri színpadon rendezett diszhangversennyel ünnepelte fennállásának félévszázados jubileumát. /mti/

..-

19.59/ szb

-40-



MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 189-400, 369-500

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. augusztus 26.

bb 1. elkészült kisterenye bányászokozség uj művelődési háza

vid/hné/m/fm

1962. augusztus 26.

a csaknem hétezer lakosu kisterenye bányászokozségben eddig az egykori solymosy uradalom egyik ideiglenesen átlakított gazdasági épületében rendezték összejöveteleiket a fiatalok. a községi tanács kezdeményezésére azonban a mult évben uj művelődési ház építéséhez kezdtek. előbb csak a községfejlesztési alaptól tervezték az 500 fő befogadására alkalmas intézmény építését, később azonban a bányász- és parasztfiatalok munkaterjedelmét méltányolva a megye országgyűlési képviselői is támogatták a kezdeményezést, s így jelentős hozzájárulást kapott a tanács a felsőbb szervektől is. az összesen másfél millió forintot költséggel és több mint 50.000 forint értékű társadalmi munkával létesített művelődési ház elkészült. avató ünnepségét a bányásznapon tartják. /mti/

..-

bb 2. ifjusági könyvtár nyilik nyiregyházán

vid/tm/m/fm

1962. augusztus 26.

a nyiregyházi fiatalok kérésére szeptember elsején kényelmesen berendezett ifjusági könyvtár kezdi meg munkáját a városban. ötezer tudományos és szépirodalmi könyv és folyóirat áll majd az uttörők és a kisz-fiatalok rendelkezésére. az ifjusági könyvtár szabadpolcos lesz, ami lehetővé teszi a gyors cserét. /mti/

..-

bb 3. elszállították az első ezer tonna vasuti kerékabroncsot diósgyőrből indiába

vid/te/m/ki

1962. augusztus 26.

a lenin kohászati művek az év elején - a nikex utján - tekintélyes mennyiségű, mintegy 17.000 tonna vasuti gördülőanyag - számszerint több mint 56.000 kerékabroncs, illetve tengelyszállítására kapott rendelést indiától. a két és félmillió dollár értékű rendelés a diósgyőri kohászat nagykovácsműhelyének csaknem egy évi munkát jelent. /folyt.köv./

- 1 -

10,00 /m